

תוכן עניינים

מבוא	עמ' 1
תיאור כללי של הסרטון	עמ' 2
ניתוח הסרטון	עמ' 3-9
סיכום	עמ' 10
ביבליוגרפיה	עמ' 11

מבוא

אלימות היא צורה של קונפליקט בו פרט או קבוצה מחפשים להכאיב או להזיק ליריביהם, והיא מושפעת ממספר גורמים: מספר האנשים המעורבים באלימות כמשתתפים פעילים או צופים, עוצמת האלימות, האופן בו היא משתרעת מעבר לחברות ותרבויות שונות, והמניעים אשר גורמים לאנשים להפוך לתוקפנים ואלימים (Turner, 2007, p. 501).

כמו כן, קיימים סוגים שונים של אלימות. אלימות יכולה להיות קצרה וארעית, או גדולה ומסיבית. היא יכולה להתרחש באופן מוסתר או בפומבי. יכולים להיות מעורבים בה רגשות עזים כמו כעס, פחד או התרגשות, או שהיא עלולה להיות בלתי אישית לחלוטין. באותה מידה בה היא נתפסת כשלילית, היא יכולה להיחוו כחיובית, בעלת אופי של גבורה ומלהיבה (Collins, 2008, p. 1).

המערך הרחב בו אלימות עלולה להתרחש מוסבר באמצעות מספר תהליכים עיקריים, אשר בשילוב של דרגות משתנות של עוצמה, מספקים את התנאים לקיומן של צורות שונות של אלימות, כמו גם את הזמן והאופן בו הן מופיעות (Collins, 2008, Ibid.). כמו כן, בשל ההתפתחות הטכנולוגית המשמעותית בעשורים האחרונים, אנו נמצאים בתקופה בה ניתן לנתח אלימות דרך סרטי וידאו שהוקלטו דרך מצלמות בטיחות, חדשות בטלוויזיה, הקלטות משטרה או אפילו סרטונים שצולמו על ידי עוברי אורח באופן חובבני. הווידאו מספק מידע רב יותר לגבי המתרחש בסיטואציות אלימות, גם כאשר התאורה לא מספקת, או העמדה של המצלמה והזווית ממנה ניתן לצפות במתרחש הן לא אידיאליות (Collins, 2008, p. 5).

בעבודה זו אנתח סרטון וידאו קצר בעל תוכן של אלימות המתרחשת בין שלושה צעירים, תוך מיפוי התנהגותי של המעורבים באירוע האלים. הניתוח יתייחס להתנהגויות הגופניות, שפת הגוף של הצעירים המעורבים בו, הרגשות המובעים והאנרגיה הרגשית המשתנה. בנוסף, הניתוח יתייחס לאופן בו הסיטואציה בה מעורבים הצעירים השפיעה על מהלך האירועים, על התנהגותם ועל האופן בו הסתיימו כפי שהסתיימו.

תיאור כללי של הסרטון

הסרטון צולם בעיר אשדוד בתאריך 29.5.15 בשעות הלילה המאוחרות (2:45). הוא אינו ערוך, וצולם ממצלמה קבועה התלויה על הקיר. אורכו כדקה אחת ועשרים ואחת שניות. הסרטון משדר מתחילתו של האירוע ועד סופו באופן רצוף, ואינו מכיל פס קול.¹

בסרטון אנו רואים צעיר בשנות השלושים לחייו, הנמצא במקום שנראה כמו פיצוציה / קיוסק. הוא מפגין תנועות ידיים לא רצוניות ונראה כבעל ביטחון עצמי מופרז, מכאן ניתן להסיק שהוא נמצא בגילופין, אך יחסית רגוע. נראה כי הוא מתווכח עם אדם אחר או מספר אנשים, בשלב זה עדיין לא ניתן לראותם. מאוחר יותר הוויכוח מחריף והצעיר השיכור מתקרב יותר לכניסה ומנופף מספר פעמים באחת מידיו. אז אחד הצעירים המתווכח עמו (עדיין לא ניתן לראותו בשלב זה), זורק עליו חפץ כלשהו. בתגובה, מחזיר השיכור בזריקת פחית שתייה שהחזיק בידו.

בשלב הזה כבר מתפתחת קטטה בין השיכור לבין שני צעירים, כאשר אנו מגלים כי בחור נוסף נמצא מאחורה ומחוץ למתחם בהתחלה, ולפי תגובותיו נראה כמי שאינו מכיר את המעורבים, אלא רק שמע מבחוץ רעשים של קטטה והתקרב על מנת לצפות במתרחש. כיוון שהמצלמה היא קבועה ולא זזה, האירוע מסתיים כאשר השיכור קם מהרצפה והולך לכיוונו של אחד הצעירים, ולבסוף רואים את הצעירים התוקפים חוזרים בחזרה למתחם.

בחצי הדקה הראשונה, עוד ניתן לראות לפי תנועותיו של הצעיר השיכור כי הוא אינו מזיק במיוחד, אך לאחר מכן קיבל קצת יותר ביטחון והתקרב לאחד הצעירים שבתוך המקום. התנועה שעשה באותו רגע והעובדה שהתקרב עוד, התסיסה את הצעיר השני, אשר זרק עליו חפץ כלשהו. כאשר משיב השיכור בזריקת הפחית שלו בחזרה, אז מתחילה הקטטה, בערך חמישים שניות מתחילת הסרטון. שני הצעירים ניגשים אליו במהירות כשאחד מהם מחזיק בידו חפץ דמוי סכין, והשני מחזיק כוס שתייה בידו, ומניח אותה על הרצפה. בשלב זה השיכור נראה חושש, והוא נרתע והולך אחורה, מה שכנראה מעלה את תחושת הביטחון בקרב שני הצעירים, שגם גוברים עליו במספרם. הם תוקפים אותו יחסית בביטחון, אך למרות שהוא נופל, הוא לא נרתע ונאבק בהם בחזרה. הוא מצליח גם להפיל את אחד הצעירים שהפיל אותו.

בערך לאחר דקה, אחד הצעירים אשר מנסה לעזור לחברו לקום, מבין כי הצעיר השיכור אינו נרתע ואף קם וצועד לעברו בביטחון, והוא בורח מהמקום. לאחר מספר שניות קם הצעיר שנפל ורץ גם הוא אל השיכור, שכבר נמצא בחוף ולא רואים אותו. גם הוא מבין כי השיכור אינו נרתע ואינו פוחד, לפי הצללים שרואים במצלמה ניתן להסיק כי יתכן והשיכור חוזר גם אליו, ולכן הצעיר מאט את הקצב שלו, נסוג וחוזר לבסוף בחזרה לתוך המתחם. הצעיר השני חוזר גם הוא לאחר מספר שניות למתחם, ואף זוכר להרים את כוס השתייה שלו (שלא נשפכה במהלך כל הקטטה!). הסרטון מסתיים כשכל המעורבים באירוע מתפזרים מהמקום.

¹ <https://www.youtube.com/watch?v=MpvwAV49TWQ&feature=youtu.be>